

RIKSDAGENS SVAR 356/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om en kommun- och servicestrukturreform och socialvårdslagen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om en kommun- och servicestrukturreform och socialvårdslagen (RP 268/2010 rd).

Beredning i utskott

Förvaltningsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FvUB 37/2010 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om en kommun- och servicestrukturreform

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om en kommun- och servicestrukturreform (169/2007) 5 och 15 § samt *fogas* till lagen nya 5 a och 5 b § som följer:

5 §

Bildandet av kommuner och samarbetsområden

En kommun ska bestå av en pendlingsregion eller någon annan sådan funktionell helhet som har ekonomiska förutsättningar och på personella resurser grundade förutsättningar att ansvara för ordnandet och finansieringen av servicen.

För att stärka samarbetet mellan kommunerna kan kommunerna inrätta ett samarbetsområde enligt 3—5 mom. som består av en funktionell helhet. Kommunerna kan komma överens om att samarbetsområdets uppgifter i enlighet med 76 § 2 mom. i kommunallagen (365/1995) anförtros en kommun inom området att sköta, varvid det för skötseln av uppgifterna inrättas ett

i 77 § i kommunallagen avsett gemensamt organ för kommunerna inom området, eller att samarbetsområdets uppgifter sköts av en samkommun.

I en kommun eller inom ett samarbetsområde som sköter primärvården och socialvården ska det finnas åtminstone ungefär 20 000 invånare. Ett samarbetsområde kan också tilldelas andra uppgifter.

Trots bestämmelserna i 3 mom. kan en kommun som hör till ett samarbetsområde sköta uppgifter som avses i lagen om barndagvård (36/1973) och i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996).

En kommun eller ett samarbetsområde som har tillstånd att ordna grundläggande yrkesutbildning enligt lagen om yrkesutbildning (630/1998) ska åtminstone ha ungefär 50 000 invånare.

Från de villkor som i 3 och 5 mom. ställs på befolkningsunderlaget för bildandet av en kommun eller ett samarbetsområde kan avvika, om

1) det på grund av skärgård eller långa avstånd inte är möjligt att bilda en funktionell helhet på det sätt som bestäms i 1 och 2 mom.,

2) det är behövligt för att trygga de finsk- eller svenskspråkiga invånarnas språkliga rättigheter,

3) det är behövligt för att trygga de rättigheter som gäller samernas språk och kultur, eller

4) statsrådet beviljar kommunerna rätt att avvika från kravet på befolkningsunderlag i 3 mom., då kommunerna med beaktande av regionala förhållanden har fattat tillräckliga beslut för bildandet av en kommun eller ett samarbetsområde som utgör en funktionell helhet.

Befolkningsunderlaget i en kommun eller inom ett samarbetsområde ska överensstämma med 3 mom. senast den 1 januari 2013.

5 a §

Statsrådets behörighet att förplikta kommuner till samarbete

Om en kommun inte uppfyller kraven på befolkningsunderlag i 5 § 3 mom. antingen själv eller genom att höra till ett samarbetsområde, kan statsrådet besluta att kommunen ska anslutas till ett redan inrättat samarbetsområde eller att kommunen tillsammans med andra kommuner ska bilda ett helt nytt samarbetsområde. Om ett inrättat samarbetsområde inte har tilldelats uppgifter enligt 5 § 3 mom., kan statsrådet på kommunernas vägnar besluta att de nämnda uppgifterna överförs till samarbetsområdet.

Statsrådet kan besluta

1) vilka kommuner som hör till ett samarbetsområde,

2) om samarbetsrådets juridiska form i enlighet med 5 § 2 mom.,

3) vilka organ som ansvarar för beslutsfattandet inom ett samarbetsområde samt om deras sammansättning och fördelningen av rösträtten i dem,

4) vad som ska tas in i grundavtalet för en samkommun eller i något annat avtal om inrättande av ett samarbetsområde,

5) vilka uppgifter inom social- och hälsovården som ska överföras till ett samarbetsområde i enlighet med 5 § 3 och 4 mom. samt om tidpunkten för överföringen,

6) om det sätt på vilket kommunerna ska finansiera den service som överförs till ett samarbetsområde,

7) om eventuell övergång av personal i anställning hos ett samarbetsområde, och

8) om andra eventuella ärenden som är nödvändiga för att inrätta ett samarbetsområde.

Om det med beaktande av de regionala förhållandena inte är möjligt att uppnå en funktionell helhet inom området på annat sätt, kan statsrådet när det förpliktar kommunerna till samarbete bestämma att även en kommun som avses i 5 § 6 mom. 1 punkten eller en kommun som uppfyller det krav på befolkningsunderlag som avses i 5 § 3 mom. ska höra till ett samarbetsområde.

Det statsrådsbeslut som avses i denna paragraf gäller till dess kommunerna beslutar något annat på ett sätt som uppfyller samarbetsförpliktelserna.

5 b §

Förfarande vid förpliktande av kommuner till samarbete

Statsrådet kan inleda ett förfarande enligt 5 a § om en kommun inte före utgången av augusti 2011 har fattat ett bindande beslut om uppfyllande av de förpliktelser i 5 § 3 mom. som gäller ordnandet av service. Statsrådet ska fatta ett beslut som avses i 5 a § före utgången av juni 2012. Beslutet fattas efter föredragning från finansministeriet och det bereds i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet.

Innan statsrådet fattar ett beslut som avses i 5 a § ska det höra de kommuner som hör eller som ansluts till ett samarbetsområde som inrättats tidigare samt de kommuner som ansluts till ett nytt samarbetsområde som inrättas genom statsrådets beslut.

Om statsrådet beslutar att ansluta en kommun till ett samarbetsområde som inrättats tidigare, ska det som de kommuner som hör till samarbetsområdet har kommit överens om i samarbetsavtalet tillämpas på kommunen i frågor som avses i 5 a § 2 mom. 2—8 punkten.

I enlighet med vad som närmare föreskrivs genom förordning av finansministeriet ska kommunerna eller samarbetsområdet tillställa finansministeriet de uppgifter som behövs för en bedömning av om de förpliktelser enligt 5 § som gäller ordnandet av service är uppfyllda.

15 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 23 februari 2007 och gäller till utgången av 2012.

Trots bestämmelserna i 1 mom. tillämpas 5 § och gäller de samarbetsförpliktelser som statsrådet ålagt med stöd av 5 a § till utgången av 2014. Dessutom kan statsrådet före utgången av 2014 besluta att ändra en samarbetsförpliktelse som det ålagt och förplikta en kommun till samarbete på det sätt som bestäms i 5, 5 a och 5 b §. Statsrådet kan dock förplikta en kommun till samarbete endast om kommunen har fattat ett sådant beslut om skötseln av de uppgifter som avses i

5 § 3 mom. som avviker från det som kommunen meddelat statsrådet med stöd av 5 b § 4 mom. och kommunens beslut inte uppfyller det som i 5 § föreskrivs om skötseln av uppgifter.

Det som i 5 § 3 mom. i denna lag föreskrivs om skötseln av uppgifter inom socialvården i kommuner och inom samarbetsområden tillämpas på skötseln av uppgifter inom socialvården från och med ingången av 2015. En kommun kan hos statsrådet ansöka om avvikelse från överföringen av uppgifterna inom socialvården på det sätt som föreskrivs i 2 a § i socialvårdslagen (710/1982).

Om de arrangemang som avses i 5 och 6 § vidtas före utgången av 2012, tillämpas det uppsägningsskydd som avses i 13 § 3 mom. även efter 2012 på den personal som är föremål för arrangemanget. Om uppgifter inom socialvården överförs till ett samarbetsområde efter 2012 i enlighet med 5 § 3 mom., tillämpas det uppsägningsskydd som avses i 13 § 3 mom. till utgången av 2017 på sådan personal i kommunerna och inom samarbetsområdena som arbetar i uppgifter som överförs.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om temporär ändring av socialvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* temporärt i socialvårdslagen (710/1982) 2 §, sådan den lyder i lag 1715/2009, samt *fogas* temporärt till lagen en ny 2 a § som följer:

1 kap.

Lagens tillämpningsområde

2 §

På verksamhet som en kommun ordnar med

stöd av denna lag tillämpas lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992), lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) och lagen om en

kommun- och servicestrukturreform (169/2007), om inte något annat bestäms genom lag.

2 a §

Trots bestämmelserna i 2 § kan statsrådet på ansökan av en kommun besluta att kommunen kan avvika från skyldigheten enligt 5 § 3 mom. och 15 § 3 mom. i lagen om en kommun- och servicestrukturreform att överföra uppgifter inom socialvården till ett samarbetsområde. Statsrådets beslut förutsätter att

1) kommunerna har fattat beslut om planering av en sammanslagning av kommuner enligt 5 § 1 mom. i kommunindelningslagen (1698/2009) för bildande av en ny kommun som uppfyller villkoren i 5 § 3 mom. i lagen om en kommun- och servicestrukturreform, eller

2) kommunerna har beslutat att utreda möjligheten att tillsammans sköta uppgifter enligt 5 §

3 mom. i lagen om en kommun- och servicestrukturreform utifrån ett större befolkningsunderlag än vad som föranleds på basen av beslut enligt 5 b § 1 mom. i lagen om en kommun- och servicestrukturreform, och

3) avsikten är att de strukturarrangemang som avses i 1 och 2 punkten ska genomföras senast den 1 januari 2017.

Kommunerna ska ansöka om den rätt till avvikelse som avses i 1 mom. senast den 31 december 2013. Statsrådet ska fatta beslutet senast den 30 juni 2014. Beslutet fattas efter föredragning från social- och hälsovårdsministeriet och bereds i samarbete med finansministeriet.

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 december 2014.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 15 mars 2011